הריני נזיר פרק שני נזיר יג.

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ח.], כ) [לעיל ח.], ג) ס"מ ותוי, ד) ס"מ לק, ה) מהמן שייך לע"ב, ו) ס"מ ותוי, ז) שייך לע"ב, ח) ל"ל אמרינן,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא ימנה נזירות ויאמר אם היה כן קיימת: (ב) ר"ה לו דילמא וכו' לך בן וא"ת לעיל נמי: (ג) ר"ה אמר הריני וכו' וכ"ה דקא מיבעיא ליה ועלי אלא הדא מהם נקט הס"ד:

גליון הש"ס

גמ' ר"י דבר' הוא. עי' לקמן דף לד ע"ב תד"ה אלא ריש ול"ש:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה חוזרה וילדה פי' מהריון וכו' ותלי לר' יהודה וילדה. מיבמות וילדה נמתחן וכ"כ מלדה זו וכו' אפי' פפק נזיר לא הי' וכו' כל"ל: ב) ד"ה לר' יהודה וכ"כ רבי יהודה לכרי וכו' כל"ל: ג) ד"ה והפילה אשתו והפריש קרבן וכו' הלכך מלה קדושה על קרבן שהפרש כשהפילה ששוב לא הקדיש אותם הבהמות. מלות הקדיש אותם הבהמות נמחקו וכ"כ יקדיש אותה בהמה כל"ל. ת"מ: ד) באא"ר אי דילמא אפי' כי הא' גונוא כל"ל: ה) באא"ר עד ומקלת הטפה לא נקלטה עד אחר שני ימים אי כיוס ג' והוה נפל כך מסיק הש"ס ואחל"ל דלר"י קמבעיא ליה עכ"ל. כ"כ כאן הס"ד ואח"כ מה"ל אי אליבא דר"ש: ו) ד"ה ונפקא מינה לגיזתו ועבודתו [ולא] דלגלי אהאי מטום דליכא כי הך סברא דולד אחרון משי ליה בספק. מן תיבות כי עד בספק נמחק וכ"כ כה בהך סברא דולד אח"כ למשי ליה כדאי כל"ל. ת"מ: ז) ד"ה ושמע תכרו ואמר ועלי וכו' גם אני נדר כמאר כשיהיה לי. מלת לי נמחק וכ"כ לך בן כל"ל לענ"ד ובפרש"י ומ"מ הניח לו: ח) תוד"ה הריני נזיר וכו' הילכך אם יגלח כשישים כל"ל:

מוסף רש"י

ואמר ראני. וכולה הדין אם אמר ועלי, מהו אנפשיה קאמר. שיהא נזיר כשיהא לגופי בן, או דילמא ה"ק רחימנא. והריני נזירות כשיהיה לך בן קאמר (ראמ"ה בשמו).

פי' הרא"ש

חוזרה וילדה אחר שקיבל עליו נזיר והביא קרבן הרי זה נזיר שמחמת הנפל לא חל עליו נזיר ולר"ש צריך להתנות בכראשונה שמא הא' היה בן קיימא. ומודה ר"ש בילדה טומטום דלא הוי נזיר אע"ג דהוי ספק זכר ספק נקיבה דלספק כזו לא מחיה נפשיה שלא היה רעתו על טומטום כלל: מהו דתימא לכשאבנה קאמר. כלומר בן דקאמר לשון בנין כמו ואבנה גם אנכי ממנה: דחשובי ביני אינשי וכת טומטום ואנדרוגינוס לא חשיב: ר' יהודה דכרי הוא. בריתא דאיתיתן לעיל. והפילה אשתו והפריש קרבן וחזרה וילדה.

הפילה אשתו אינו נזיר. דדילמא האי דהפילה לא הוה בן קיימא שלא כלו לו מדשיו ולא הוי וספק נזירות לקבל: **ר' שמעון אומר.** אין דרך זו מוליאתו מידי נזירות: **אלא** (ו) **אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה ואם לאו הריני נזיר נדבה.** דקסבר ספק נזירות להמיר: **חוזרה וילדה.** לאחר שהפילה: **הרי זה נזיר.** דהשתא מיהא ולד הוא דאית ליה ומחילא עליה נזירות: **ר"ש אומר.** שמא הראשון הוה בן קיימא וחל עליו נזירות והשתא כי ילדה לא חיל נזירות ואם כדברך יעשה נמצא זה מביא חולין לעזרה אלא יחזור וימנה נזירות שנייה ויאמר אם הראשון שהפילה היה בן קיימא נזירות הראשונה חובה וזו נדבה ואם לא היה בן קיימא נזירות הראשונה נדבה וזו חובה: **גמ' האי מאי למימרא.** דכי עולד לו בן הרי זה נזיר: **מהו דתימא.** האי דקאמר לאו משום בן דוקא והאי דאמר בן לכשאבנה ממנה הוא דמשמע כגון ואבנה גם אנכי ממנה (בראשית ל) וכי עולד בת או טומטום ואנדרוגינוס נמי ליהוי נזיר קמ"ל אלא: **ולד דמיתשב ביני אינשי קאמינא.** דהיינו בן ותו לא קמ"ל דבת וטומטום ואנדרוגינוס נמי איקרו ולד: **ר' יהודה.** דאמר לעיל דספק נזירות להקל כדאמרי' בפ"ק (לעיל ד' ת.) דתניא הריני נזיר ע"מ שיש בכרי זה ק' כור והלך כו' ר' יהודה מתיר דספק נזירות להקל: **והפרים קרבן וחזרה וילדה מהו.** מי הוי קדוש או אי אליבא דר"ש דספק נזירות להחמיר דאלא אליבא דרבי יהודה דאמר ספק נזירות להקל מאי קדוש או לא קדוש מאי נ"מ לגיזתו ולעבוד בו [2]תיקו בעא מיניה בן רחומי מאביי הריני נזיר לכשיהא לי בן ושמע חבירו ואמר [3]ועלי מהו אדיבוריה משמע או אגופיה משמע [4]את"ל אגופיה משמע אמר הריני נזיר לכשיהא [5]לי בן ושמע חבירו ואמר ואני מהו אנפשיה קאמר או דילמא ה"ק רחימנא לך כוותיך [6]את"ל כל באנפיה בסיפא

הפילה אשתו אינו נזיר ר"ש אומר יאמר אם היה בן קיימא הרי אני נזיר חובה ואם לאו הרי אני נזיר נדבה [א]חוזרה וילדה ה"ז נזיר ר"ש אומר יאמר אם הראשון בן קיימא הראשון חובה וזו נדבה ואם לאו הראשון נדבה וזו חובה: גמ' האי מאי למימרא משום סיפא בת טומטום ואנדרוגינוס אינו נזיר פשיטא מהו דתימא לכשאבנה הוא דקאמר קמ"ל דלא: ואם אמר כשיהיה לי ולד כו': פשיטא מהו דתימא ולד דמיחשב ביני אינשי בעינן קמ"ל: הפילה אשתו אינו נזיר: מאן קתני לה * [ב]רבי יהודה דכרי הוא: ר"ש אומר יאמר אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה ואם לאו הריני נזיר נדבה: בעא מיניה רבי אבא מרב הונא הריני נזיר לכשיהיה לי בן והפילה אשתו והפריש קרבן וחזרה וילדה מהו אליבא דמאן אי אליבא דר"ש מאי תיבעי ליה הא [ג]אמר ר"ש ספק נזירות להחמיר ואלא אליבא דרבי יהודה דאמר ספק נזירות להקל מאי קדוש או לא קדוש מאי נ"מ לגיזתו ולעבוד בו [ד]תיקו בעא מיניה בן רחומי מאביי הריני נזיר לכשיהא לי בן ושמע חבירו ואמר [ה]ועלי מהו אדיבוריה משמע או אגופיה משמע [ו]את"ל אגופיה משמע אמר הריני נזיר לכשיהא [ז]לי בן ושמע חבירו ואמר ואני מהו אנפשיה קאמר או דילמא ה"ק רחימנא לך כוותיך [ח]את"ל כל באנפיה

בסיפא

חוזרה וילדה. פי' מהריון אחר ולד קיימא הרי זה נזיר ותלי לרבי יהודה א) [ולדה] [1]זו ולד קיימא דממה שהפילה מחילה אפי' פפק נזיר לא[2] וכאילו לא הפילה כלל: **רבי** שמעון **אומר** יאמר וכו'. דלר"ש מעת שהפילה הוי פפק נזיר היכלך יתנה עתה בולדה זו ויאמר אם היה הראשון בן קיימא נמצא שילא נדרו מנזירות ראשון ומזירות של לידה אחרונה נדבה או שמא הראשון נפל היה והנזירות הראשון נדבה היתה ועכשיו בלידה זו מוטלת עליו נזירות של חובה שנדר בנזיר שיהיה[3] לו ולד לכך צריך להמנות דלא סגי ליה בנזירות הראשון דשמא נדבה היתה: **לכשאבנה הוא** דקאמר. ולא בן ממש קאמר אלא ל' בנין כמו ואבנה גם אנכי ובכה"ג בנוי: **ולד דחשיב** ביני אינשי. דבת נמי לא מיתשבא וכל שכן טומטום ואנדרוגינוס קמשמע לן: **לר'** יהודה[ב]. בברייתא דאיתניא לעיל פ"ק (דף ת.) דקאמר נגנב אינו נזיר הוא דקאמר לעיל[5] דנזיר דכרי דלא הוי נזיר כלל לר' יהודה אבל לא רצה לומר ר' יהודה דהפלאה הוא דאם כן אפילו היה הולד בן קיימא אינו נזיר כיון דבשעת הנדר לא היה הולד בעולם כנ"ל: **והפילה** אשתו **והפריש** קרבן. פי' לגזירותו וילדה פירוש מאותו הריון עצמו ולד קיימא דהשתא יש הוכחה גדולה מדהאי כר קיימא הנפל [הוה] נמי בר קיימא וכלו לו מדשיו דטיפה[6] היא נתלקח[7] לשתים הילכך חלה קדושה על קרבן שהפרים כשהפילה ששוב[8] לא [ג] הקדיש לאותם הבהמות דאפילו לר' יהודה דאמר לא מחית אינש נפשיה לפקיקא הכא דאיכא הוכחה גדולה קדוש הקרבן ליאסר בגיזה ובעבודה או

דילמא ד] כי ה"ג דאיכא הוכחה לר' יהודה דלא ממית אינש לפקיקא לא חלה הקדושה על הקרבן כלל מכח הפרכה ראשונה דשמא מקלת הטיפה נקלטה מיד ומקלת הטיפה השניה[9] לא נקלטה עד אחר שני ימים או כיום ג' והוה נפל[10] (כך מסיק הש"ס ואחל"ל דלר"י קמבעיא ליה ה)] דאי אליבא דר' שמעון הא אמר בפק נזירות להחמיר דבלא ילדה נמי הוי קדוש מספק והשתא נמי כי ילדה אינו אלא בספק אלא אליבא דר' יהודה דאי לא ילדה חולין הוא והשתא כי ילדה ליה מי הוי קדוש מספק וכדפי': **ונפקא** מינה לגיזתו ועבודתו [ולא] דלילקי אהאי מטום דליכא ו] כי[11] הך סברא דולד אחרון משי ליה[12] בספק דאי מספקא ליה להש"ס דשמא לילקו בודאי[13] מדשני בר קיימא הראשון אינו נפל א"כ לר' שמעון נמי מצי למיבעי למלקות דאי לא ילדה ליכא קדושה ודאית אלא אם מעמע ליה הש"ס דלקי דקדושה ודאית אין בו כי נמי ילדה אפי' לר"ש. ע"כ הגה"ה): **ושמע** חבירו[14] ואמר [ז]ועלי. היכא דאמר ואני ועלי מדבריה משמע לומר גם אני נדר בנזיר כשיהיה לי [ז] בן: **את"ל** הך אגופיה משתמע. הוא"ל ואמר עלי היכא דאמר ואני מהו אנפשיה קאמר כלומר אפי' בשאמר ואני אגופיה משתמע או דילמא רחימנא לך כוותך לכשיהיה[15] בן קיימא: **את"ל** כל **באנפיה בסיפא** ליה מילתא. דילמא[16] מסתמא ה"ק דרחימנא לך כוותך: [ז]**אמר** ראובן **הריני נזיר כשיהיה ללוי** בן. ושמע שמעון ואמר ואני מי[ח][17] שאמר שלא בפניו אנפשיה קאמר או דילמא ה"ק רחימנא ליה לפלוני כוותך: **הריני** נזיר ונזיר **כשיהיה** לי בן. דהשתא [כשקיבל] נזירות דנפשיה כרישא והתחיל ומונה את

שלו שהרי קבלו מתחילה קודם נזירות דבנו ובמלאת ימי נדרו מגלח ומביא קרבן מונה את של בנו וכן כשישלים את נזירות בנו יגלח ויביא קרבן לגזירותו: **הריני** [נזיר] כשיהיה לי בן ונזיר. דהשתא[18] קבל נזירות דבנו כרישא ונזיר[19] מלבד נזירות דבנו קיבל עוד נזירות אנפשיה התחיל מונה את שלו וגולח לו בן פי' עד שלא השלים מניינו מניה את שלו ומונה את של בנו כיון[20] דקבל עליו תחילה נזירות של בנו הוא זקוק למנותם מיד כשיוולד ואחר שהשלים נזירות בנו ישלים נזירות של עצמו ואחר כך יגלח על שתיהם ומביא שתי קרבנות אחד לנזירות בנו ואחד לנזירות עצמו אבל לא יגלח אחר שהשלים נזירות [בנו] דאם כן היאך ישלים נזירותו נמצא כי לא יוכל לגלח בהשלמת נזירותו דאין גידול שיער פחות משלשים יום ואיי דאם נדר נזיר מרובה שהיה נשאר אחר נזירות דבנו שלשים יום דאז היה יכול לגלח לנזירות בנו ולהשלים נזירותו ולשוב ולגלח מ"מ במתניתין דמיירי בסתם נזירות דהוי שלשים יום הילכך אם יגלח ח] לנזירות בנו לא יוכל לקיים מצות גילוח מנזירות דנפשיה לכך לא יגלח עד שישלים שתי הנזירות ויביא שתי קרבנות: הריני

גופי נדר כמו שקבלת עליך ואני מהר דוראי איכא לפרושי אי דומה בנדר זה. כל באנפיה בסיפא ליה מלתא. אם לא יעשה לו נחת רוח להראות שהוא חפץ בטובתו:

עין משפט נר מצוה

כ א מיי' פ"ח מהלי' נזירות הל"י:
כא ב מיי' פ"ט מהלי' נזירות הל"י:
כב ג ד מיי' שם פ"ב הל' ה:

נוסחת הריב"ן

א) (נזירות) ליתא בכ"י: ב) מיהא הסתא מיהא קדוש הוא דהא ילדה כו': ג) אי בנוף המעשה ומשמע דקאמר ועלי לגיות נזיר: ד) (ושמע תכרו כו' לי בן) ליתא בכ"י: ה) וא"ת: ו) מינעי ליה הכי דדלמא ועלי אדבוריה משמע הא כו': ז) דדלמא: ח) למימר ליה: ט) ולא מפי המורה: י) אמרינן:

הגהות התוספות

1. ל"ל מלידה זו דולד קיימא. 2. ל"ל לא הוי. 3. ל"ל כשיהיה. 4. ל"ל ובהכי נמי הוי בנוי. 5. מתיבתא לעיל עד מיתת נזיר כלל נמתק. 6. ל"ל דטיפה לחת. 7. כפ"ה ומתלקח. 8. ל"ל אף ששוב לא הקדיש אותם הבהמות. 9. כפ"ה ליתא מיתת הטיפה. 10. ל"ל ולכאורה הוי נפל. ומסיק הש"ס כו'. 11. ל"ל דלימא למימר הך כו'. 12. ל"ל למשי ליה ולאי אלא בספק. 13. ל"ל כדאמ'. 14. ל"ל ושמע תכרו ואמר ועלי. היכא דאמר ואני ועלי אדבוריה משמע. 15. ל"ל לכשיהיה לך. 16. כפ"ה ליתא מיתת דילמא. 17. ל"ל מי אמרינן כיון שאמר. 18. כפ"ה השתא. 19. מיתת נזיר נמתק ול"ל ומגלח. 20. ל"ל דכיון. אם יגלח הלכך נמתק. ול"ל אם יגלח כשישים.

פי' הרא"ש (המשך)

פי' בו ביום ומסיק דמבעי' ליה אליבא דר' יהודה דאמר על נפל לא הוי ח) נזיר. והיא לא חוזרה וילדה פשיטא דלא הוי קידושי. אבל השתא דילדה בו ביום איכא הוכחה דהוי כן קימא שאין אשה מתעברת וחוזרת ומתעברת ושפה אחת נחלקת לשנים. או דלמא זה נגמרה צורתו לדי' והראשון נגמרה צורתו לט' ולא כלו חדשיו ולא קדיש והנזרו ועובד בו פטור. אבל לר' שמעון כיון דממה נפשך חייב למנות נזירות ולהביא קרבן קדוש. ואע"ג דאי בעי לא יקבל עליו נזירות וישמוד בספק זה לעולם ולא יגלח ולא יביא קרבן נמצא שאין בהפרשה זו כלום. מ"מ כיון שהפריש קרבן עלה בדעתו שרוצה לקבל עליו נזירות והוי כאומר הרי אלו בהמות קדושים לקרבן נזיר שאקבל עלי דמסתבר דקדיש. א"נ כמו שחייב להיות נזיר מספק כמו כן חלה קדושה על קרבן מספק ואסור בגיזה ועבוד: אדיבוריה משמע. כלומר ועלי נמי להיות נזיר בשיהי' לך בן גם אני מקבל עלי נזירות כשיהיה לי בן. ואת"ל דועלי ודאי אגופי משמע. דמשמע על

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com